

10. Istniejące zagrożenia, najpilniejsze postulaty konserwatorskie

Zagrożenie postępującą degradacją budynku związaną z wyłączeniem go z użytkowania, co docelowo może doprowadzić do uszkodzenia lub zniszczenia zabytku.

Postulowane jest wprowadzenie w budynku funkcji związanej z historią Podlaskiej Wytwórni Samolotów oraz tradycji lotniskowych, wojskowych i przemysłowych miasta Biała Podlaska.

11. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

12. Opracowanie karty ewidencyjnej (autor, data i podpis)

Arkadiusz Bojczuk, maj 2026 r.

ZAŁĄCZNIK DO KARTY EWIDENCYJNEJ NR 1

1. Miejscowość	Biała Podlaska	5. Nazwa zabytku (jak w karcie), adres dawny budynek mieszkalny pracowników Podlaskiej Wytwórni Samolotów ul. Dokudowska	6. Zawartość załącznika historia, opis
2. Gmina	Biała Podlaska		
3. Powiat	Biała Podlaska		
4. Województwo	lubelskie		

Budynek mieszkalny wybudowany w 1936 r. dla pracowników Podlaskiej Wytwórni Samolotów, jako jeden z zespołu pięciu budynków mieszkalnych wielorodzinnych tzw „willi”. Zlokalizowanych wzdłuż ul Dokudowskiej, będącej wówczas główną drogą dojazdową prowadzącą do zespołu zabudowy fabrycznej Podlaskiej Wytwórni Samolotów.

Zespół zabudowy pięciu budynków mieszkalnych wielorodzinnych zlokalizowany został na terenie o kształcie zbliżonym do trójkąta tworzonego przez układ torów kolejowych kolej warszawsko-terespolskiej, bocznice kolejową do Podlaskiej Wytwórni Samolotów oraz ul. Dokudowską. Budynki przetrwały II wojnę światową, pod koniec której uniknęły wysadzenia wraz z innymi obiektami lotniskowymi, lecz przeszły pożar. Po II wojnie światowej budynki weszły w skład zespołu zabudowy lotniska wojskowego. Po rozformowaniu w 2003 r. jednostki wojskowej, pierwszy z budynków (licząc od pn-zach) przeszedł na własność Prawosławnego Ordynariatu Wojska Polskiego, a trzy kolejne zostały zbyte w ręce osób fizycznych. Drugi i trzeci budynek po dobudowaniu segmentu łączącego funkcjonuje jako budynek zamieszkania zbiorowego, a czwarty jako prywatny budynek mieszkalny. Pierwszy i czwarty budynek przeszły gruntowne prace remontowe i dociepleniowe, co częściowo zmieniło ich pierwotny wygląd, natomiast trzeci i czwarty po ich połączeniu w jeden zatraciły pierwotny wyraz architektoniczny.

Przedmiotowy budynek, który jest piątym budynkiem zespołu (licząc od pn-zach) jako jedyny przetrwał do dnia dzisiejszego w niezmienionej formie, zachowując pierwotną bryłę, układ dachu, układ otworów okiennych i drzwiowych, układ klatek schodowych i główny układ wnętrz. Budynek w dawnym kompleksie wojskowego lotniska oznaczony był jako „Biurowy budynek nr 16” i był użytkowany w latach 1950 - 2003. Budynek został „wyłączony z eksploatacji” w styczniu 2023 r. oraz „wyłączony z użytkowania” 4 grudnia 2020 r. Budynek wraz z działką nie znajduje się na terenie zamkniętym od 30 lipca 2024 r.

Budynek zlokalizowany w południowej części działki nr ewid. 2005/142, przy ul. Dokudowskiej (bez numeru porządkowego).

Budynek ustawiony jest bokiem do ul. Dokudowskiej, frontem do nowo wybudowanej ulicy dojazdowego do peronów stacji kolejowej. Z budynkiem sąsiaduje od północy zlokalizowany na tej samej działce parterowy budynek magazynowy oraz zaniedbana zieleń towarzysząca,

Budynek zrealizowany w stylu modernizmu międzywojennego, posiadający dobre proporcje bryły oraz uproszczone lecz eleganckie detale.

Budynek wolnostojący, piętrowy, podpiwniczony, na planie prostokąta z frontowym ryzalitem z zaokrąglonymi narożnikami oraz z dwoma ryzalitami tylnymi oskrzydłającymi, przykryty dachem płaskim wielospadowym. W elewacji frontowej po dwóch stronach ryzalitu dwa wejścia główne z daszkami. W elewacji tylnej pomiędzy ryzalitami tarasy i balkony. Budynek w układzie konstrukcyjnym mieszanym, fundamenty, ściany konstrukcyjne i działowe z cegły ceramicznej, stropy Kleina, więźba dachowa, pokrycie z papy asfaltowej. Elewacja budynku tynkowana, stolarka drewniana. Budynek wyposażony w przyłącza i instalacje elektr., wod-kan, co, cwu.

Budynek o powierzchni użytkowej 456 m² i kubaturze 2661 m³. Pierwotnie budynek posiadał cztery lokale mieszkalne, później funkcjonował jako biurowy, mieszcząc m.in. dowództwo, sztab i administrację koszar. W budynku w 1950 r. przeprowadzono „remont kapitalny po spaleniu”. W kolejnych latach prowadzono liczne roboty remontowe, w tym m.in.: pokrycia dachu, powłok malarskich wnętrz i elewacji, posadzek, częściowa wymiana stolarki zewnętrznej i wewnętrznej, instalacji, odgrzybianie, izolacje.

Zachowana niezmieniona bryła budynku, artykulacja i wystrój elewacji, niezmieniony kontekst przestrzenny obiektu, niezmieniony układ przestrzenny głównych wnętrz budynku. Zachowane zostały klatki schodowe wraz z balustradami i posadzkami, balustrady balkonów oraz część posadzek w pomieszczeniach.

Nieznaczne, odwracalne zmiany zostały wprowadzone we wnętrzach i dotyczą stolarki drzwiowej i posadzek w pomieszczeniach.

Budynek mieszkalny pracowników Podlaskiej Wytwórni Samolotów jest jedynym zachowanym budynkiem, który przetrwał w zaprojektowanej formie, będącym pozostałością wielkiego zespołu zabudowy fabrycznej Podlaskiej Wytwórni Samolotów, w której w latach 1923-1939 wyprodukowano ponad 1500 samolotów. Z uwagi na powyższe budynek należy uznać za unikatową pozostałość dającą świadectwo świetności przemysłowej Białej Podlaskiej w latach 20. i 30. XX w.

Ze względu na wartość historyczną, artystyczną i naukową, budynek powinien być zachowany oraz zrewaloryzowany.

Opracowanie załącznika: Arkadiusz Bojczuk, maj 2026 r.
(data i podpis)

ZAŁĄCZNIK DO KARTY EWIDENCYJNEJ NR 2

1. Miejscowość	Biała Podlaska	5. Nazwa zabytku (jak w karcie), adres	6. Zawartość załącznika
2. Gmina	Biała Podlaska	dawny budynek mieszkalny pracowników	sytuacja
3. Powiat	Biała Podlaska	Podlaskiej Wytwórni Samolotów	
4. Województwo	lubelskie	ul. Dokudowska	

Opracowanie załącznika: Arkadiusz Bojczuk, maj 2026 r.
(data i podpis)

ZAŁĄCZNIK DO KARTY EWIDENCYJNEJ NR 3

1. Miejscowość	Biała Podlaska	5. Nazwa zabytku (jak w karcie), adres dawny budynek mieszkalny pracowników Podlaskiej Wytwórni Samolotów ul. Dokudowska	6. Zawartość załącznika Materiały archiwalne, fotografie
2. Gmina	Biała Podlaska		
3. Powiat	Biała Podlaska		
4. Województwo	lubelskie		

Fotografia lotnicza z września 1939 r.

Opracowanie załącznika: Arkadiusz Bojczuk, maj 2026 r.
(data i podpis)

ZAŁĄCZNIK DO KARTY EWIDENCYJNEJ NR 4

1. Miejscowość	Biała Podlaska	5. Nazwa zabytku (jak w karcie), adres dawny budynek mieszkalny pracowników Podlaskiej Wytwórni Samolotów ul. Dokudowska	6. Zawartość załącznika Materiały archiwalne
2. Gmina	Biała Podlaska		
3. Powiat	Biała Podlaska		
4. Województwo	lubelskie		

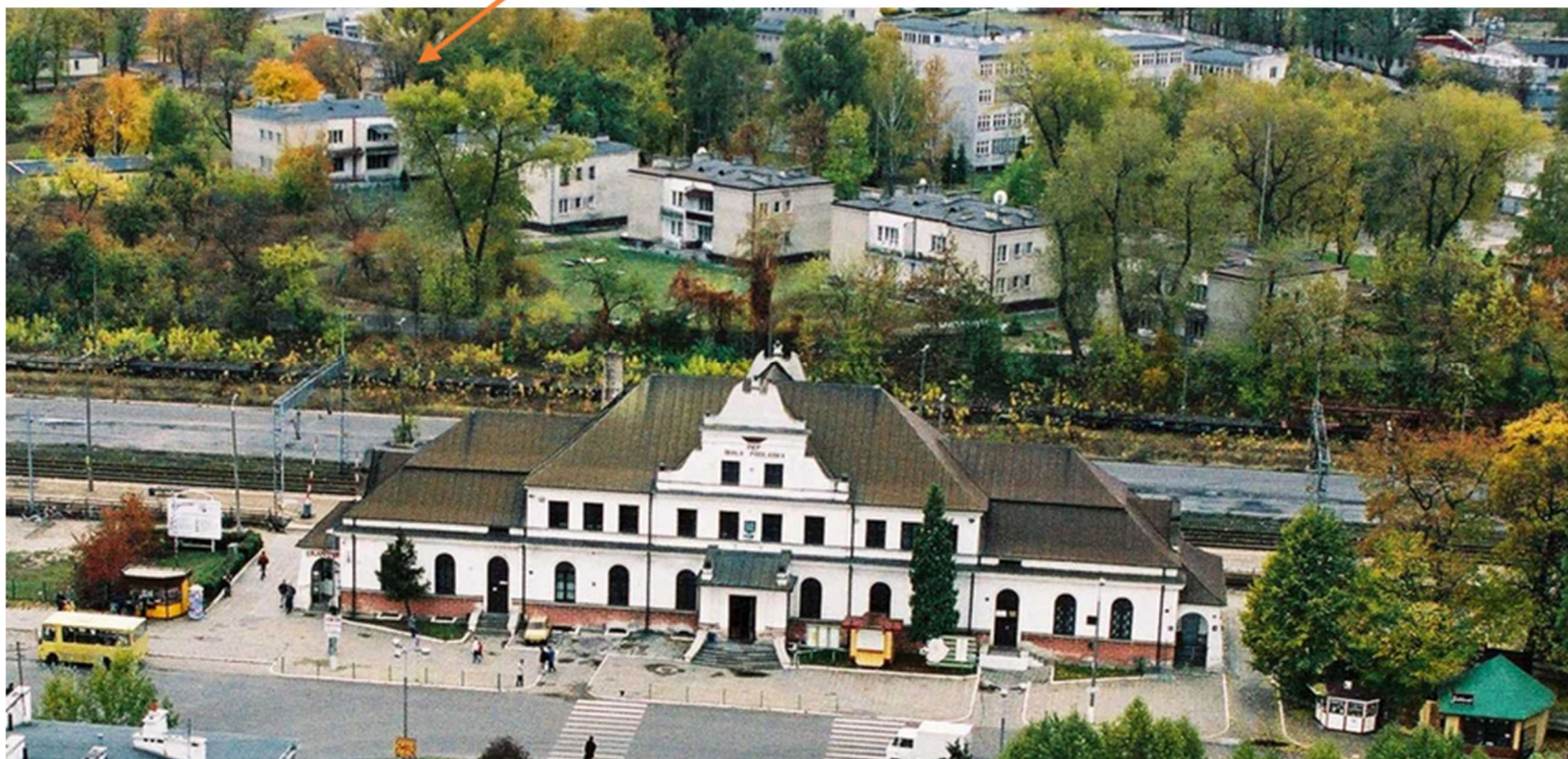

Fotografia lotnicza z 1944 r.

Opracowanie załącznika: Arkadiusz Bojczuk, maj 2026 r.
(data i podpis)

ZAŁĄCZNIK DO KARTY EWIDENCYJNEJ NR 5

1. Miejscowość	Biała Podlaska	5. Nazwa zabytku (jak w karcie), adres dawny budynek mieszkalny pracowników Podlaskiej Wytwórni Samolotów ul. Dokudowska	6. Zawartość załącznika Materiały archiwalne
2. Gmina	Biała Podlaska		
3. Powiat	Biała Podlaska		
4. Województwo	lubelskie		

Fotografia lotnicza z 2004 r.

Opracowanie załącznika: Arkadiusz Bojczuk, maj 2026 r.
(data i podpis)

ZAŁĄCZNIK DO KARTY EWIDENCYJNEJ NR 6

5. Miejscowość	Biała Podlaska	5. Nazwa zabytku (jak w karcie), adres dawny budynek mieszkalny pracowników Podlaskiej Wytwórni Samolotów ul. Dokudowska	6. Zawartość załącznika Fotografie współczesne
6. Gmina	Biała Podlaska		
7. Powiat	Biała Podlaska		
8. Województwo	lubelskie		

Widok od strony południowej

Widok od strony wschodniej

Opracowanie załącznika: Arkadiusz Bojczuk, maj 2026 r.
(data i podpis)

ZAŁĄCZNIK DO KARTY EWIDENCYJNEJ NR 7

9. Miejscowość	Biała Podlaska	5. Nazwa zabytku (jak w karcie), adres dawny budynek mieszkalny pracowników Podlaskiej Wytwórni Samolotów ul. Dokudowska	6. Zawartość załącznika Fotografie współczesne
10. Gmina	Biała Podlaska		
11. Powiat	Biała Podlaska		
12. Województwo	lubelskie		

Widok od strony północnej

Widok od strony zachodniej

Opracowanie załącznika: Arkadiusz Bojczuk, maj 2026 r.
(data i podpis)